

Beslissing op het verzoek om schadevergoeding

Klachtnummer: KC 23-012
Verzoekdatum: 15 juni 2023 (aangevuld op 17 juli 2023)
Klager: klager
Verweerder: de zorgaanbieder, vertegenwoordigd door de directie
Betreft: Verzoek om schadevergoeding

Verloop van de behandeling van het verzoek

De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg Drenthe (de klachtencommissie) behandelt het verzoek om schadevergoeding dat klager op 15 juni 2023 heeft ingediend. Dit verzoek hangt samen met de klachten die hij heeft ingediend over verschillende vormen van verplichte zorg, namelijk 1) separatie op 26 en 27 mei 2023, 2) separatie op 30 en 31 mei 2023, 3) kamerprogramma van 31 mei t/m 5 juni 2023, 4) beperking in de vrijheid het eigen leven in te richten, namelijk beperking van computergebruik, en 5) kamerprogramma van 13 t/m 19 juni 2023. Op 29 juni 2023 heeft de klachtencommissie beslist dat vier van deze klachten gegrond zijn, namelijk de eerste, derde, vierde en vijfde klacht. Voor de onderbouwing van de gegrondheid van deze klachten verwijst de klachtencommissie naar de beslissing van 29 juni 2023, verstuurd op 13 juli 2023.

Klager heeft de klachtencommissie bij zijn klacht verzocht om schadevergoeding. Omdat het verzoek om schadevergoeding beperkt onderbouwd was, heeft de klachtencommissie klager de gelegenheid gegeven om alsnog te onderbouwen waarom hij om schadevergoeding vraagt. Op 17 juli 2023 heeft de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp), klagers verzoek schriftelijk aangevuld. De zorgaanbieder heeft daarna de gelegenheid gekregen om schriftelijk te reageren op klagers verzoek om schadevergoeding. De zorgaanbieder heeft dit op 25 juli 2023 gedaan.

De klachtencommissie die het verzoek heeft behandeld bestond uit:

- de heer mr. H. Dontje, voorzitter
- de heer M. Tervoort, psychiater n.p.
- mevrouw R. Gros, klinisch psycholoog n.p./psychotherapeut

Deze beslissing is uitgewerkt door mevrouw mr. N.O.M. Woestenburg, waarnemend secretaris.

Bevoegdheid van de klachtencommissie

Klager verbleef ten tijde van de vormen van verplichte zorg waarover hij een klacht heeft ingediend bij de zorgaanbieder. Klager verbleef bij de zorgaanbieder op basis van artikel 14a Wetboek van Strafrecht. De Wvvggz is van toepassing op klager via artikel 9:1 lid 2 sub a van de Wvvggz. In de periode 30 mei 2023 tot en met 2 juni 2023 verbleef klager met een crisismaatregel bij de zorgaanbieder op basis van artikel 7:1 Wvvggz. Voor de duur van de crisismaatregel was de volledige Wvvggz van toepassing.

Bij een klacht als bedoeld in artikel 10:3 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) kan klager ook om schadevergoeding door de zorgaanbieder verzoeken (artikel 10:11 lid 1 Wvvggz).

De onderwerpen van de klachten – artikel 8:9 en artikel 9:9 lid 2 sub b van de Wvvggz – zijn allen opgenomen in artikel 10:3 van de Wvvggz. De klachtencommissie is dus bevoegd om het verzoek te behandelen, voor zover de gestelde schade samenhangt met de gegrond verklaarde klachten.

Beoordeling

Normschending die is toe te rekenen aan de zorgaanbieder

Klager kan voor schadevergoeding in aanmerking komen, als niet volgens de wettelijke normen is gehandeld (artikel 10:11 Wvggz). De klachtencommissie beoordeelt eerst per klacht of er sprake is van een normschending die aan de zorgaanbieder kan worden toegerekend.

Klacht 1: separatie op 26 en 27 mei 2023

De klachtencommissie constateert dat de insluiting een aantal uren heeft geduurd, totdat klager vroeg om een arts. Deze arts heeft klager onderzocht en geoordeeld dat hij weer terug kon naar de afdeling. Verweerder geeft aan dat voorafgaand aan de separatie na terugkomst uit het ziekenhuis een arts of psychiater geraadpleegd had moeten worden, en dat dit pas enkele uren na de separatie is gebeurd.

De klachtencommissie constateert dat op klager slechts een beperkt deel van de Wvggz van toepassing is door zijn strafrechtelijke titel. Daardoor zijn waar het gaat om verplichte zorg alleen artikel 8.14, 8.15, 9:2 en 9:9 van toepassing op hem. Deze artikelen geven geen ruimte voor een maatregel zoals insluiting. Daarmee zijn er normen uit de Wvggz geschonden door de zorgverantwoordelijke, wat toe te rekenen is aan de zorgaanbieder.

Klacht 3 en 5: kamerprogramma van 31 mei t/m 5 juni 2023 en van 13 t/m 19 juni 2023

De klachtencommissie heeft geoordeeld dat bij het opleggen van het kamerprogramma van 31 mei t/m 5 juni 2023 niet is voldaan aan de vereisten van artikel 8:9 Wvggz, omdat er geen schriftelijke beslissing is overhandigd aan klager. Bij het kamerprogramma van 13 t/m 19 juni 2023 oordeelde de klachtencommissie dat bij het opleggen van het kamerprogramma sprake is van insluiting in de zin van artikel 3:2 lid 2 sub c van de Wvggz vanwege de langdurige beperking met de deur dicht, waarbij klager het grootste deel van de dag in afzondering op zijn kamer moest verblijven. Daarmee zijn er normen uit de Wvggz geschonden door de zorgverantwoordelijke die deze kamerprogramma's heeft opgelegd, wat toe te rekenen is aan de zorgaanbieder.

Verweerder geeft in zijn reactie aan het niet eens te zijn met de gegrondverklaring van de klacht. Hij verwijst naar twee uitspraken van de rechtbank Noord-Nederland waarin werd geoordeeld dat op grond van artikel 9:9 lid 2 Wvggz overgegaan kan worden tot een kamerprogramma. De klachtencommissie begrijpt hieruit dat verweerder vindt dat de kamerprogramma's terecht zijn opgelegd en dat er daarom geen normschending is. Verweerder is daarom van mening dat een schadevergoeding niet passend is en verzoekt deze af te wijzen. De klachtencommissie heeft kennis genomen van de uitspraken van de rechtbanken, maar gaat hier in deze beslissing verder niet op in.

Klacht 4: beperking computergebruik

De klachtencommissie heeft geoordeeld dat bij het opleggen van een beperking in de vrijheid het eigen leven in te richten, namelijk beperking van het computergebruik, niet voldaan is aan de vereisten van artikel 8:9 Wvggz, omdat er geen schriftelijke beslissing is overhandigd aan klager. Daarmee zijn er normen uit de Wvggz geschonden door de zorgverantwoordelijke die deze kamerprogramma's heeft opgelegd, wat toe te rekenen is aan de zorgaanbieder.

Verweerder geeft aan dat niet ter discussie staat dat deze beperking niet is aangezegd, dat er geen reden was om klager in zijn internetgebruik te beperken en dat aangenomen mag worden dat klager dat als hinderlijk heeft ervaren.

Schade

Dat er een normschending is, betekent niet automatisch dat er ook altijd een schadevergoeding wordt toegekend. Dat gebeurt alleen als die normschending daadwerkelijk heeft geleid tot schade of benadeling.

De pvp voert in algemene zin aan in de onderbouwing van 17 juli 2023 dat klager immateriële schade heeft geleden als gevolg van het normovertredend handelen. Hij verwijst naar een uitspraak van T.P. Widdershoven dat 'het niet (tijdig) handelen in lijn met voorschriften gericht op rechtsbescherming in de regel een schadeveroorzakend effect hebben, als was het maar omdat de cliënt daarmee vanuit het perspectief van het recht onvoldoende serieus is genomen'. Daarnaast geeft hij aan dat er bij klager sprake was van gevoelens van onmacht en onbegrip, dat klager weet dat hij fout zat maar dat de manier waarop dat is opgelost voor klager trauma's heeft getriggerd.

Verweerder reageert per klachtonderdeel. Deze reactie is daarom hieronder per klachtonderdeel opgenomen.

Klacht 1: separatie (26 en 27 mei 2023)

Klager heeft aangegeven dat hij de uren dat hij gesepareerd was slapend heeft doorgebracht. De klachtencommissie constateert dat zodra klager wakker werd, hij om een arts heeft gevraagd en dat deze arts hem op korte termijn heeft onderzocht. De arts constateerde dat separatie niet nodig was en klager is teruggebracht naar de afdeling. Tijdens de hoorzitting van 29 juni 2023 en in het klaagschrift van 15 juni 2023 en de onderbouwing van de schadevergoeding van 17 juli 2023 is voor de klachtencommissie niet duidelijk geworden van welke schade bij klager sprake is. Ook heeft de pvp geen schadebegroting voor deze klacht ingediend. Verweerder geeft aan dat omdat het gaat om enkele nachtelijke uren die klager grotendeels slapend heeft doorgebracht hij een vergoeding van € 25 euro billijk vindt.

De klachtencommissie constateert dat onvoldoende is aangetoond dat klager schade heeft geleden tijdens de paar uren dat hij in de separeer heeft verbleven. Daarbij neemt de klachtencommissie in overweging dat klager deze uren voornamelijk slapend heeft doorgebracht, dat een arts op zijn verzoek direct is gekomen en dat hij direct daarna terug naar de afdeling kon.

Klacht 3 en 5: kamerprogramma van 31 mei t/m 5 juni 2023 en van 13 t/m 19 juni 2023

Klager geeft bij de hoorzitting van 29 juni 2023 aan dat hij tijdens het kamerprogramma in de eerste dagen slechts vier keer een kwartier zijn kamer uit mocht, later werd dat verhoogd naar vier keer een half uur. Tijdens het tweede kamerprogramma van 13 t/m 19 juni 2023 had hij meer vrijheden en mocht hij bijvoorbeeld ook sporten en op het internet. Klager ervaart het kamerprogramma als separatie, met name vanwege de korte momenten dat hij naar de afdeling mocht. De pvp begroot de schade op € 800,-. Verweerder vindt dat geen schadevergoeding moet plaatsvinden, omdat geen sprake was van een normschending.

De klachtencommissie constateert dat onvoldoende is aangetoond door klager van welke schade sprake is. Gevoelens van onmacht, zoals in de onderbouwing van de pvp van 17 juli 2023 naar voren zijn gebracht, zijn volgens de klachtencommissie al snel aanwezig wanneer sprake is van een afhankelijkheidsrelatie zoals bij een opname. Dat op zichzelf is onvoldoende voor een schadevergoeding; om een schadevergoeding toe te kennen moet de klachtencommissie wel enig aanknopingspunt hebben om welke schade het gaat. Zowel in het klaagschrift als tijdens de hoorzitting op 29 juni 2023 heeft klager enkel aangegeven dat normen zijn geschonden, maar niet wat de schade voor hem is. De klachtencommissie kan begrijpen dat de normschendingen voor klager vervelend zijn geweest, en vindt daarom een symbolisch bedrag van € 100,- redelijk en billijk.

Klacht 4: beperking computergebruik

Klager geeft aan dat hij de eerste dagen van zijn verblijf op de FHIC niet op de computer kon omdat hij een kamerprogramma had. Op 3 juni 2023 heeft hij gevraagd of hij weer op de computer mocht, en dat verzoek is gehonoreerd. De pvp begroot de schade hiervan op € 400,-. Verweerder geeft de klachtencommissie mee dat hij voor een beperking van het computergebruik een lager bedrag aan schadevergoeding redelijk en billijk vindt dan bijvoorbeeld bij insluiting.

De klachtencommissie constateert dat onvoldoende is aangetoond door klager van welke schade sprake is. Zowel in het klaagschrift als tijdens de hoorzitting op 29 juni 2023 heeft hij enkel aangegeven dat normen zijn geschonden, maar niet wat de schade voor hem is. Bij de beoordeling van de schadevergoeding neemt de klachtencommissie mee dat op het moment dat klager verzocht om een computer te gebruiken – op 3 juni 2023 – dat verzoek is gehonoreerd. De klachtencommissie zal daarom geen schadevergoeding toekennen.

Beslissing

De klachtencommissie besluit tot toewijzing van klagers verzoek om schadevergoeding met een bedrag van € 100.

Deze beslissing is genomen op 25 juli 2023 door de heer mr. H. Dontje, voorzitter, de heer M. Tervoort en mevrouw R. Gros, in aanwezigheid van de waarnemend secretaris van de klachtencommissie, mevrouw mr. N.O.M. Woestenburg.

Beroepsmogelijkheid

Tegen deze beslissing kunnen verzoeker en verweerder binnen zes weken een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland (artikel 10:7 van de Wvvgz).

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

.....

W. Krol

Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op 7 augustus 2023 verstuurd aan klager, pvp, en verweerder de inspectie en de directie van de zorgaanbieder.